

سال دوم

جلسه ۲۵

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

یکشنبه ۹۰ / ۸ / ۸

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول اول

بزرگی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

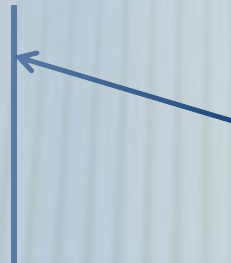
بزرگی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

قول سوم

نظریه اول: حرف و اسم
نظریه مرحوم نائینی: **د**

با هم مختلف اند

اسماء، دارای معنای «اخطاری» هستند

توضیح : یعنی وقتی شنیده می شوند (حتی به تنهایی) معنای آنها در ذهن نقش می بندد

حروف، دارای معنای «اخطاری» نیستند

توضیح : یعنی اگر به تنهایی آورده شوند، از شنیدن آنها، معنایی در ذهن سامع حاصل نمی شود

حروف
دو نوع هستند:

۱ دارای معنای
«ایجاد»

مثال : حروف تشبیه / نداء / تمنی / ترجی
کارکرد: در هنگام استعمال، یک «فرد» از خودشان در عالم
خارج ایجاد می کنند

۲ دارای معنای
«نسبی»

مقدمه: وجود «فی نفسه» عرض، عین وجود لغیره عرض است
نکته: برای آنکه وجود فی نفسه عرض، وجود لغیره نیز باشد
باید «رابطی» موجود باشد
نتیجه: بین عرض و جوهر نسبت هایی توسط آن وجود رابط
برقرار می شود

نتیجه :

واضع حکیم، باید برای بیان «رابط» الفاظی را وضع کند
همانطور که برای بیان معانی مستقل، الفاظی وضع می کند

معانی نسبی خود بر دو قسم هستند:

دارای لفظ مستقل نیستند:
مثل «هیأت ها»

دارای لفظ مستقل اند:
مثل «مِن»

«جمله فعلیه»

«جمله اسمیه»

محمول، «ذاتی» موضوع نیست

محمول، «ذاتی» موضوع است

معانی نسبی که «الفاظ مستقل» دارند، بر دو قسم هستند:

برای بیان «نسبت ثانویه» به کار می روند
«ضربت فی الدار»

نسبت اول : بین «من» و «ضرب»

نسبت دوم : بین «ضرب» و «دار»

=

ظرف لغو

برای بیان «قیام عرض بر معروض»
«زید فی الدار»

=

نسبت اولیه، مورد اشاره قرار می گیرد

=

ظرف مستقر

معنای حروف (چه نسبیه / چه ایجادیه) «ایجادیه» هستند

حروف وضع شده اند برای :
«ایجاد ربط» بین دو مفهومی که بین آنها ارتباط نیست

۱ گاهی «صادقه» است : مطابق با نسبتی که بین معنای آن دو لفظ در خارج برقرار است، می باشد

۲ گاهی «کاذبه» است : مطابق با نسبتی که بین معنای آن دو لفظ در خارج برقرار است، نیست

نسبت ایجاد شده
بین لفظ در کلام :

اشاره به اشکال صاحب هدایه المسترشدین

ایشان تنها برخی از حروف را «ایجاد» می داند.

علت : در مورد حروف نداء و تشبیه، چیزی در خارج نیست

در حالی که : حروف برای «نسبت های ربطی خارجی» وضع نشده اند
بلکه : برای «نسبت های کلامی» وضع شده اند

اشاره به اشکال صاحب هدایه المسترشدین

به همین جهت عالمان لغت عرب گفته اند: «فی» برای «ظرفیت» است
و نگفته اند: «فی»، ظرفیت را «ایجاد» می کند.